

Socialförsäkringsutskottets yttrande

1999/2000:SfU7y

Preliminära ramar för utgiftsområdena 8, 10, 11 och 12 samt ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 27 april 2000 beslutat att bereda övriga utskott tillfälle att yttra sig över 2000 års ekonomiska vårproposition (1999/2000:100), i vad avser den ekonomiska politiken och utgiftstaket m.m. (yrkandena 1–6) samt skattefrågor (yrkandena 40–42) jämte de motioner som kan komma att väckas, allt i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde. Vårpropositionen är resultatet av ett samarbete mellan Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

De delar av vårpropositionen som utskottet yttrar sig över är regeringens förslag till preliminär fördelning av statsbudgetens utgifter på utgiftsområdena 8, 10, 11 och 12. Yttrandet omfattar också beräkningen av utgifter för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten samt motionsyrkanden rörande socialavgifter.

Utskottet yttrar sig över följande motioner till den del de rör utskottets beredningsområde:

- Fi12 yrkandena 6 och 19 av Bo Lundgren m.fl. (m),
- Fi13 yrkandena 3, 6 och 9 av Alf Svensson m.fl. (kd),
- Fi14 yrkandena 4, 6, 17 och 18 av Lennart Daléus m.fl. (c),
- Fi15 yrkandena 6, 9 och 16 av Lars Leijonborg m.fl. (fp),
- Fi17 av Elisabeth Nyström och Maud Ekendahl (m),
- Fi46 av Inger Lundberg m.fl. (s)

Inledning

I propositionen föreläggs riksdagen förslag till beslut om ett statligt utgiftstak för år 2001 på 792 miljarder kronor, för år 2002 på 817 miljarder kronor och för år 2003 på 847 miljarder kronor.

Regeringen begär vidare att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden åren 2001–2003 som riktlinjer för regeringens budgetarbete.

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar den statliga migrations- och integrationspolitiken. I området ingår också delar av storstadspolitiken. För år 2000 uppgår de totala anslagen enligt statsbudgeten för utgiftsområdet till 4,9 miljarder kronor, varav 2,2 miljarder kronor till migrationspolitiken och 2,7 miljarder kronor till integrationspolitiken.

Regeringen föreslår en preliminär beräkning av ramen för utgiftsområdet för år 2001 till 4 875 miljoner kronor, för år 2002 till 4 649 miljoner kronor och för år 2003 till 4 861 miljoner kronor.

I propositionen anförs att i förhållande till antagandena i budgetpropositionen för 2000 bedöms nu att fler av de personer från Kosovo, som med stöd av den s.k. massflyktsförordningen beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd, kommer att söka asyl när uppehållstillståndet har upphört. Regeringen bedömer vidare att ett något mindre antal asylärenden kommer att avgöras än vad som låg till grund för beräkningarna i budgetpropositionen för 2000. Detta leder sammantaget till att antalet asylsökande i mottagandesystemet de kommande tre åren kommer att överstiga antagandena i budgetpropositionen. Följden blir att utgifterna för mottagande av asylsökande ökar och att utgifterna för kommunersättning minskar. Regeringen beräknar att det årliga antalet asylsökande kommer att ligga på 12 000 fr.o.m. år 2001. Det anförs i propositionen att det föreligger osäkerheter när det gäller antalet asylsökande och handläggningstider. Regeringen kommer därför att noga följa utvecklingen inom området vad gäller prognoser och utgifter och återkomma med eventuella förslag till omprioriteringar i budgetpropositionen för 2001.

Regeringen anför i propositionen att storstadspolitiken fortsätter att vara ett prioriterat område. Av denna anledning förlängs utvecklingsarbetet i storstadsregionerna och 230 miljoner kronor beräknas för detta område 2003. Ett av regeringens prioriterade områden är att skapa förutsättningar för fler att få arbete. För att öka sysselsättningen bland invandrare beräknar regeringen 100 miljoner kronor per år under perioden 2001–2003 för detta ändamål. Regeringen, som bedömer att medlen tills vidare bör ligga under utgiftsområde 8, avser att återkomma i budgetpropositionen för 2001 med förslag om hur medlen skall fördelas.

Motionerna

Moderaterna

I stället för att anslå budgetmedel till vissa utsatta bostadsområden vill Moderaterna pröva andra vägar som innebär en mindre belastning på statsbudgeten. Den viktigaste uppgiften är att göra det svenska samhället så öppet att en ökad social rörlighet blir möjlig. Enligt Moderaterna skulle en avreglering av bl.a. bostadsmarknaden och arbetsmarknaden få positiva effekter för integrationsarbetet. Vidare anser Moderaterna att asylsökande skall få en snabb och grundlig behandling av sina ärenden för att inte fastna i vanmakt och

passivisering. Invandrarverkets resurser föreslås därför förstärkas med 20 miljoner kronor och Integrationsverkets anslag minskas i motsvarande grad.

Moderaterna föreslår i motion Fi12 yrkande 6 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 673 miljoner kronor för år 2001, 225 miljoner kronor för år 2002 samt med 339 miljoner kronor för år 2003.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna har tidigare ställt sig bakom att statsbidrag lämnats till vissa kommuner i framför allt storstadsregionerna för att stimulera till insatser i utsatta bostadsområden. Kristdemokraterna avvisar emellertid den höjning av anslaget som redan aviserats för år 2001 på 305 miljoner kronor. Kristdemokraterna avvisar även projektets förlängning som innebär en ökning av anslaget med 230 miljoner kronor för år 2003. Regeringen föreslår att 100 miljoner kronor skall anslås för att öka sysselsättningen för invandrare. Kristdemokraterna anser att dessa medel skall överföras till utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Integrationspolitiken bör enligt Kristdemokraterna bedrivas på samma sätt som jämställdhetspolitiken, dvs. genom main streaming. Nyanlända till Sverige bör fritt få välja bostadsort och ges stöd i form av en utvecklingspeng som följer individen. Diskrimineringsombudsmannaämbetet bör enligt Kristdemokraterna förstärkas och i samband med budgetpropositionen för 2001 kommer förslag att läggas fram om att Integrationsverket läggs ned från den 1 juni 2001.

Kristdemokraterna föreslår i motion Fi13 yrkande 3 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 417 miljoner kronor för år 2001, 107 miljoner kronor för år 2002 och 337 miljoner kronor för år 2003.

Centerpartiet

Centerpartiet anser att Sverige skall ha en öppen och generös flyktingpolitik samtidigt som asylproceduren måste förbättras och rättssäkerheten öka. Centerpartiet anser vidare att flyktingmottagandet bör moderniseras och effektiviseras. Lösningar som bygger på kontakter mellan nyanlända och människor i det omgivande samhället skall stimuleras. En högre grad av frivilliginsatser, samarbete med frivilligorganisationer och effektiviseringar inom Invandrarverket leder till minskade utgifter. Centerpartiet föreslår att Utlänningsnämnden avvecklas. Centerpartiet ser med stor oro på den ökade segregationen och menar att integrationspolitiken bör bli en del av tillväxtpolitiken. Centerpartiet menar att en stark diskrimineringslagstiftning tillsammans med ett stort lokalt ansvar är en förutsättning för att lösa problemen. Regeringens förslag om att tillföra anslaget 100 miljoner kronor för att öka sysselsättningen bland invandrare avvisas.

Centerpartiet föreslår i motion Fi14 yrkande 17 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 223 miljoner kronor för vardera året 2001–2003.

Folkpartiet föreslår i motion Fi15 yrkande 6 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 283 miljoner kronor för år 2001, 200 miljoner kronor för år 2002 samt med 314 miljoner kronor för år 2003.

Övrig motion

I motion Fi46 av Inger Lundberg m.fl. (s) begärs ett tillkännagivande om att storstadssatsningen inte skall begränsas till vissa kommuner. Resurser bör i stället fördelas till de kommuner som behöver medel för särskilda insatser på grund av faktiskt rådande förhållanden.

Utskottet

Förslag till preliminär ram för åren 2001, 2002 och 2003, miljoner kronor

År	Regeringen	m	v	kd	c	fp	mp
2001	4 875	- 673	–	- 417	- 223	- 283	–
2002	4 649	- 225	–	- 107	- 223	- 200	–
2003	4 861	- 339	–	- 337	- 223	- 314	–

Utskottet noterar att regeringen bedömer att i förhållande till tidigare antaganden kommer fler av de personer från Kosovo, som med stöd av den s.k. massflyktsförordningen beviljats tidsbegränsade uppehållstillstånd, att söka asyl när uppehållstillståndet har upphört. Det årliga antalet asylsökande kan beräknas ligga på 12 000 fr.o.m. år 2001.

Utskottet anser, i likhet med regeringen, att storstadspolitiken bör fortsätta att vara ett prioriterat område. Utskottet ser därför positivt på att utvecklingsarbetet i storstadsregionerna förlängs och att 230 miljoner kronor tillförs detta område 2003. Storstadsdelegationen tillsattes våren 1999 och medel har tidigare avsatts för åren 1999–2002. Av budgetpropositionen för 2000 framgår att delegationens arbete inledningsvis har inriktats på att kunna teckna lokala utvecklingsavtal med sju kommuner. Regeringen angav därvid att de långsiktiga och strukturella frågorna för arbetet bör utvecklas närmare parallellt med att arbetet med avtalen fortgår. Utskottet utgår från att regeringen noggrant följer arbetet och återkommer till riksdagen om en breddning av statsningen anses påkallad. Utskottet förutsätter att regeringen i budgetpropositionen för 2003 preciserar grunderna för arbetet och medelsfördelningen för den nu aviserade förlängningen av satsningen. Med det anförda anser utskottet att motion Fi46 kan anses i huvudsak tillgodosedd. För att öka sysselsättningen bland invandrare beräknar regeringen 100 miljoner kronor per år under perioden 2001–2003. Utskottet anser i likhet med regeringen att medlen tills vidare bör ligga under utgiftsområde 8. Regeringen avser att återkomma i budgetpropositionen för 2001 med förslag till hur de anvisade medlen skall fördelas.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till preliminära ramar för budgetåren 2001, 2002 och 2003 och avstyrker motionerna Fi12, Fi13, Fi14 samt Fi15. Utskottet avstyrker även motion Fi46.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar socialförsäkringsförmåner som lämnas vid ohälsa och socialförsäkringsadministrationen, dvs. anslagen till Riksförsäkringsverket och de allmänna försäkringskassorna. Förmånerna ges i form av dagersättningar såsom sjukpenning, rehabiliteringsersättning, närståendepenning samt vissa yrkesskadeersättningar. Därutöver ingår i utgiftsområdet handikappersättning samt folkpension och pensionstillskott i form av förtidspension. Sedan 1999 ingår även utgifterna för allmän tilläggspension (ATP) i form av förtidspension, arbetsskadeersättningar, kostnader för vissa förtidspensionärer samt ersättning för kroppsskador. För 2000 uppgår anvisade medel enligt statsbudgeten till 92,5 miljarder kronor, varav anslaget A1 Sjukpenning och rehabilitering m.m. uppgår till ca 31,5 miljarder kronor och anslaget A2 Förtidspensioner till ca 47,2 miljarder kronor.

Regeringen föreslår en preliminär beräkning av ramen för utgiftsområdet för år 2001 till 100 075 miljoner kronor, för år 2002 till 102 610 miljoner kronor samt för år 2003 till 104 612 miljoner kronor. Den ökade sjukfrånvaron har lett till att beräkningen för åren 2001 och 2002 har justerats i förhållande till budgetpropositionen för 2000. Ytterligare 7 621 respektive 10 364 miljoner kronor har tillförts utgiftsområdet.

Av propositionen framgår att utredningen om den arbetslivsinriktade rehabiliteringen bl.a. skall klargöra fördelning av ansvar och uppgifter mellan olika aktörer samt behandla frågor som rör hur drivkrafter i rehabiliteringsarbetet kan förstärkas. Slutbetänkande skall lämnas senast den 1 juli 2000. Vidare har en utredning tillsatts för att utreda sjukförsäkringen. Utredningen skall fördjupa analysen och bl.a. peka på vilka faktorer som är avgörande för sjukpenningförsäkringens kostnadsutveckling. Vidare skall utredningen analysera hur incitament för såväl individ, arbetsgivare m.fl. kan förändras i syfte att minska kostnaderna och lämna förslag till konkreta åtgärder för att minska sjukfrånvaron och för att minska utgifterna. Utredningen skall lämna ett delbetänkande senast den 1 juli 2000 och ett slutbetänkande senast den 1 december 2000. Av propositionen framgår vidare att det inom Regeringskansliet pågår ett arbete med att reformera beräkningen av förtidspension. Arbetet är en nödvändig följd av det reformerade ålderspensionssystemet och bedrivs i enlighet med av riksdagen godkända riktlinjer (prop. 1997/98:111, bet. 1997/98:SfU11, rskr. 1997/98:237). Avsikten är att lämna ett förslag om ersättning vid långvarig arbetsoförmåga i en särskild promemoria under våren 2000. Regeringen gör den bedömningen att regeländringar utifrån de olika utredningsförslagen kan träda i kraft tidigast under 2001.

Regeringen har för avsikt att, under Socialdepartementet, tillsätta en arbetsgrupp som dels skall bereda resultaten från de utredningar som kommer

att färdigställas under året, dels utarbeta en handlingsplan för hela ohälsöområdet. Syftet med arbetet är att bryta den negativa utvecklingen. Utgångspunkten för arbetet kommer bl.a. att vara att minska sjukfrånvaron från arbetslivet. Arbetsgruppen kommer att rapportera direkt till statsråden för Social-, Närings- och Finansdepartementen.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna föreslår att compensationen i sjukförsäkringen skall vara 75 % av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI). Vidare skall ytterligare en karensdag införas i sjukförsäkringen fr.o.m. den 1 januari 2001. Beräkning av SGI bör ändras så att den beräknas på ett medelvärde av de senaste 24 månadernas inkomst och räknas upp med basbeloppet.

En stor del av ökningen av sjukskrivningarna återfinns inom den offentliga sektorn. Moderaterna anser att genom att införa privata alternativ till verksamheten inom den offentliga sektorn ökas valmöjligheterna för personalen, vilket bidrar till att minska sjukskrivningarna. Det är också viktigt med en snabb rehabilitering. När det gäller den arbetslivsinriktade rehabiliteringen anser Moderaterna att det bör finnas en huvudman med finansiellt ansvar och möjlighet att upphandla rehabilitering på annat håll än det egna landstinget. Moderaterna tillför resurser för att förbättra rehabiliteringen.

Kostnader till följd av trafikolyckor skall enligt Moderaterna bekostas via den obligatoriska trafikförsäkringen. Vidare påverkas utgifterna av Moderaternas förslag om att arbetsskadeförsäkringen skall lyftas ur den offentliga försäkringen.

Moderaterna föreslår i motion Fi12 yrkande 6 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 10 440 miljoner kronor för år 2001, med 12 810 miljoner kronor för år 2002 samt med 15 350 miljoner kronor för år 2003.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna vill anslå ytterligare 200 miljoner kronor för rehabiliteringsinsatser, vilket leder till minskade utgifter för sjukpenning och förtidspensioner. Lägre utgifter för förtidspension innebär vidare en besparing inom anslaget för statlig ålderspensionsavgift. Administrationen bör tillföras 300 miljoner kronor. Detta leder till ökad kvalitet i besluten och bättre kontrollmöjligheter. På så sätt minskar utgifterna för bl.a. sjukpenning och förtidspensioner.

Vidare föreslår Kristdemokraterna att SGI skall beräknas på snittinkomsten under de senaste två åren samt att skattepliktiga förmåner och semesterersättning skall vara SGI-grundande. Sjukförsäkringen skall innehålla två karensdagar med ett högriskskydd på tio dagar per år.

Kristdemokraterna föreslår också en ny modell där samtliga personskadekostnader i samband med trafikolycksfall förs över till trafikförsäkringen. Ett

sådant alternativ innebär minskade offentliga utgifter med ca 4 miljarder kronor.

Kristdemokraterna föreslår i motion Fi13 yrkande 3 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 6 655 miljoner kronor för år 2001, med 7 185 miljoner kronor för år 2002 samt med 7 485 miljoner kronor för år 2003.

Centerpartiet

Centerpartiet vill ha en övergång från passivt stöd till aktiva insatser. Därför föreslås att 3,3 miljarder kronor förs över från sjukpenningen till rehabiliteringsersättning och rehabiliteringsstöd. Projekt enligt FINSAM-modell bör permanentas och 500 miljoner kronor per år satsas på samordning och ökade rehabiliteringsinsatser. Centerpartiet föreslår att SGI skall beräknas på historisk inkomst, varmed utgifterna minskar med ca 1 500 miljoner kronor per år. En allmän besparing i socialförsäkringsadministrationen minskar utgifterna med 70 miljoner kronor per år.

Vidare föreslår Centerpartiet att sjuklöneperioden för arbetsgivare inom den offentliga sektorn förlängs till två månader. Härigenom måste arbetsgivarna ta ett större ansvar för arbetsmiljön och sjuktalen minskar. Förslaget medför sänkta kostnader för sjukpenningen med ca 2 miljarder kronor. En sänkning av arbetsgivaravgiften görs för att kompensera den ökade kostnaden.

Centerpartiet föreslår i motion Fi14 yrkande 17 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 4 230 miljoner kronor för vardera året 2001 och 2002 samt med 5 210 miljoner kronor för år 2003.

I motion Fi14 yrkande 4 begär Centerpartiet ett tillkännagivande om hälsa och livskvalitet.

Folkpartiet

Folkpartiet förordar en stor socialförsäkringsreform. Dagens socialförsäkringar (utom föräldraförsäkringen) bör utformas som tre från staten fristående försäkringar: en allmän sjukförsäkring (med förtidspensionen och delar av arbetsskadeförsäkringen), en allmän pensionsförsäkring och en allmän arbetslöshetsförsäkring. Folkpartiet anser att FINSAM-samarbete, systemändringar, insatser mot fusk och ökade insatser på rehabilitering ger lägre sjukpenningkostnader. Socialförsäkringsadministrationen tillförs 100 miljoner kronor. Folkpartiet vill också förbättra villkoren för närståendepensionen. Vidare föreslås att sjukförsäkringens kostnader för trafikolycksfall förs över till trafikförsäkringen. Det rör sig om ett belopp på 4 miljarder kronor, som för den enskilde motsvaras av en skattesänkning.

Folkpartiet föreslår i motion Fi15 yrkande 6 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 4 690 miljoner kronor för år 2001, med 5 985 miljoner kronor för år 2002 samt med 6 930 miljoner kronor för år 2003.

I motion Fi15 yrkande 16 begär Folkpartiet ett tillkännagivande om genomförandet av en stor socialförsäkringsreform.

Utskottet

Förslag till preliminär ram för åren 2001, 2002 och 2003, miljoner kronor

År	Regeringen	m	v	kd	c	fp	mp
2001	100 075	- 10 440	–	- 6 655	- 4 230	- 4 690	–
2002	102 610	- 12 810	–	- 7 185	- 4 230	- 5 985	–
2003	104 612	- 15 350	–	- 7 485	- 5 210	- 6 930	–

Enligt propositionen visar aktuell beräkning för utgiftsområdet för år 2000 att utgifterna kan förväntas uppgå till 92,5 miljarder kronor, vilket är ca 4,7 miljarder kronor högre än vad som anvisades på statsbudgeten. Utvecklingen under 1999 har inneburit en fortsatt ökning av sjukfrånvaron. Regeringen anger att prognosen för åren 2001–2003 är mycket osäker. Tre olika utredningar är verksamma inom området och skall lämna betänkanden under 2000. Regeländringar utifrån utredningsförslagen kan träda i kraft tidigast under 2001.

Sjukpenningkostnaderna ökade kraftigt under slutet av 1998, dock från en relativt låg nivå. Ökningen har fortsatt under 1999 och det finns för närvarande ingenting som tyder på att utgifterna kommer att minska under de närmaste åren. I yttrande om tilläggsbudget för 1999 i höstas redovisade utskottet olika faktorer som kan ha påverkat kostnadsutvecklingen. Bland annat ansåg utskottet att förändringen till stor del kan tillskrivas det förändrade konjunkturläget. Utskottet pekade även på de regeländringar inom sjukförsäkringen som genomfördes under 1998.

Utskottet har tidigare uttalat att kortsiktiga lösningar och snabba ingrepp och förändringar i ersättningssystemen leder till minskad trovärdighet för socialförsäkringssystemen (se senast bet. 1999/2000:SfU1). Utskottet framhöll också i samband med behandlingen av 1999 års budgetproposition vikten av att noggranna analyser görs så att utvecklingen på längre sikt kan bedömas och att man därmed så långt möjligt kan undvika oförutsedda utgiftsökningar som nödvändiggör snabba ingrepp och förändringar i ersättningssystemen. Utskottet vidhåller denna uppfattning men anser att det ytterst allvarliga läget med fortsatt ökande kostnader för sjukförsäkringen kräver insatser så snart som möjligt. Utskottet noterar att regeringen också föreslår tilläggsbudget för 2000 för utgiftsområdet. Utskottet kan även i likhet med regeringen konstatera att utvecklingen och problemen inom området är mycket svårbedömda. Utskottet delar regeringens oro när det gäller utvecklingen inom utgiftsområdet. Inte minst gäller detta antalet sjukskrivna och de effekter detta kan få på utvecklingen inom förtidspensionsområdet. Enligt utskottets mening är det därför positivt att regeringen tar ett helhetsgrepp kring frågorna och att de kommande förslagen samordnas. Utskottet utgår från att den handlingsplan för hela ohälsområdet som den aviserade arbetsgruppen under Socialdepartementet skall utarbeta inte fördröjs. Inte minst med hänsyn till den enskildes situation är det viktigt att sjukfrånvaron i arbetslivet minskas och arbetsförhållandena och arbetsmiljön utformas så att upphov till sjukdom och arbetsskada minskar.

De partier som framställt yrkanden under utgiftsområdet har förslag som innebär kraftiga minskningar av ramen i förhållande till regeringens förslag. Vad gäller partiernas olika sakförslag har det stora flertalet av dessa tidigare behandlats och avvisats av utskottet (se främst bet. 1999/2000:SfU1). Utskottet vill ändå kort kommentera några av förslagen. Att införa ytterligare en karensdag i sjukpenningförsäkringen skulle, i enlighet med vad utskottet tidigare uttalat, innebära mycket svåra påfrestningar för redan utsatta gruppers försörjningssituation. I än högre grad gäller detta om det skulle kombineras med en sänkning av ersättningsnivån i sjukförsäkringen. Vad gäller frågan huruvida sjukdomsfall och skador till följd av trafiken skall överföras till trafikförsäkringen har utskottet uttalat att ett system där vissa skadetyper inte ryms inom den allmänna försäkringen knappast är tänkbart med hänsyn till försäkringskassans ansvar för samordning och tillsyn av rehabiliteringsverksamheten. Utskottet vidhåller denna uppfattning. När det gäller den arbetslivsinriktade rehabiliteringen och samarbetet mellan myndigheterna har utskottet i sitt yttrande till finansutskottet över budgetpropositionen för 2000 (1999/2000:SfU1y) uttalat att det är mycket viktigt att komma till rätta med problemen i rehabiliteringsprocessen och att de resurser som satsas måste komma till användning på ett mer effektivt sätt. Utskottet anförde också att samverkansaktiviteter krävs för att ytterligare stärka rehabiliteringsarbetet och bör utgöra en del av den ordinarie verksamheten. Utskottet ansåg att väsentliga frågeställningar måste klaras ut och att extra medel till administrationen för rehabiliteringsinsatser inte kunde medföra de besparingar inom utgiftsområdet som redovisades i motionerna. Utskottet vidhåller denna inställning, som vidareutvecklades i bet. 1999/2000:SfU1. I betänkandet redovisade utskottet utförligt det samverkansarbete som pågår mellan olika sektorer i form av s.k. FRISAM- och SOCSAM-samarbete. Utskottet menade att den nya möjligheten att samverka, FRISAM, borde få tid att utvecklas och att samverkan enligt FINSAM-modell inte borde införas under 2000. Centerpartiet föreslår att sjuklöneperioden för offentliga arbetsgivare skall förlängas till två månader. Utskottet vill här peka på att ett av syftena med den lagstadgade sjuklönen är att öka arbetsgivarens ansvar för de anställdas arbetsmiljö och hälsa. Frågan om arbetsgivarens rehabiliteringsansvar omfattas av det pågående beredningsarbetet och utskottet anser att den aviserade handlingsplanen som en arbetsgrupp inom Socialdepartementet skall utarbeta bör avvaktas.

Mot bakgrund av det anförda kan utskottet godta regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifter för budgetåren 2001 och 2002, som i stor omfattning avviker från den preliminära fördelning som riksdagen tillstyrkte med anledning av 1999 års budgetproposition. Utskottet godtar även regeringens förslag till preliminär fördelning av utgifter för budgetåret 2003.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till preliminära ramar för budgetåren 2001, 2002 och 2003 och avstyrker motionerna Fi12, Fi13, Fi14 och Fi15.

Utskottet avstyrker även motionerna Fi14 yrkande 4 och Fi15 yrkande 16.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar dels folkpension för de pensionärer som saknar ATP, dels pensionstillskott (PTS) i form av ålderspension. Vidare ingår såväl ATP som folkpension i form av efterlevandepension till vuxna, bostadstillägg till pensionärer samt delpension. För år 2000 uppgår de anvisade medlen enligt statsbudgeten till 33,6 miljarder kronor. Därav svarar ålderspensionerna för ca 10,8 miljarder kronor, efterlevandepensionen till vuxna för ca 13 miljarder kronor samt bostadstillägget till pensionärer för ca 9,7 miljarder kronor.

Regeringen föreslår en preliminär beräkning av ramen för utgiftsområdet för år 2001 till 34 164 miljoner kronor, för år 2002 till 33 746 miljoner kronor samt för år 2003 till 33 386 miljoner kronor.

Jämfört med 2000 beräknas ålderspensionsutgifterna inom utgiftsområdet för 2001 och framöver minska något, främst på grund av att andelen pensionärer med ATP ökar och att färre pensionärer därmed är berättigade till pensionstillskott. De höjda genomsnittliga ATP-nivåerna har dock den omvända effekten på efterlevandepensionerna till vuxna vilket innebär att utgifterna för detta anslag förväntas öka framöver.

I propositionen anges att i samband med riksdagens beslut angående vissa ändringar i läkemedelsförmånen (prop. 1998/99:106, bet. 1998/99:SoU14, rskr. 1998/99:209) höjdes pensionstillskottet med 1,4 procentenheter för att pensionärer som uppbär pensionstillskott skulle kompenseras för de förändringar av läkemedelsförmånen som genomfördes vid samma tillfälle. Det beslutades då att höjningen skulle vara tidsbegränsad och att pensionstillskottet i december 2000 skall återgå till den ordinarie nivån. Regeringen avser att i en proposition i maj 2000 föreslå att höjningen av pensionstillskottet permanentas.

Regeringen avser vidare att föreslå förändringar vad gäller bostadstillägget till pensionärer (BTP). I dag ersätter bostadstillägget boendekostnader mellan 100 kronor och 4 000 kronor per månad med 90 procent av kostnaden. Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2001 föreslå att den undre gränsen vid 100 kronor slopas och att den övre gränsen höjs från 4 000 till 4 500 kronor. Utöver det ordinarie bostadstillägget finns ett särskilt bostadstillägg till pensionärer (SBTP). Denna förmån är utformad så att pensionären är garanterad skälig levnadsnivå efter betald boendekostnad upp till 5 200 kronor i månaden. Regeringen har för avsikt att i budgetpropositionen för 2001 föreslå att gränsen för skälig levnadsnivå i systemet höjs från 122 till 128 procent av prisbasbeloppet samt att den övre hyresgränsen höjs till 5 700 kronor per månad.

Av propositionen framgår att utgiftsområdet även tillförs 30 miljoner kronor för åtgärder inom änkepensionen. Regeringen avser att i budgetpropositionen för 2001 återkomma med förslag till regeländringar.

Utgiftsområdet kommer fr.o.m. år 2003 att påverkas av de förändringar som regeringen föreslår i proposition 1999/2000:91 Efterlevandepensioner och efterlevandestöd för barn samt de förändringar som regeringen avser att föreslå i en proposition om s.k. övergångsvis garantipension i maj 2000.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna anser att utformningen av BTP har verkat kostnadsdrivande på framför allt kommunernas hyressättning. De säger därför nej till den föreslagna höjningen av bostadstillägget. Moderaterna föreslår i stället att den skäligen levnadsnivån i SBTP höjs från 122 till 134 procent av prisbasbeloppet.

Vidare föreslår Moderaterna att folkpensionerna skall beräknas på två extra procent av basbeloppet under den kommande sexårsperioden, för dem som var pensionärer under perioden 1993–1998. Detta är en kompensation för den lägre indexuppräkningsperioden som gjordes under denna period.

Moderaterna föreslår vidare att inkomstprövningen av änkepensionerna skall tas bort och omställningspensionen återgå till tolv månader.

Moderaterna föreslår i motion Fi12 yrkande 6 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 400 miljoner kronor för år 2001, med 460 miljoner kronor för år 2002 samt med 490 miljoner kronor för år 2003.

I motion Fi17 av Elisabeth Nyström och Maud Ekendahl (m) anføres att de 30 miljoner kronor för åtgärder inom änkepensionen som regeringen tillför utgiftsområde 11 inte är tillräckliga för att återställa nivån i änkepensionerna och slopa behovsprövningen. Motionärerna anser också att omställningspensionen skall förlängas till tolv månader. I motionen begärs ett tillkännagivande härom.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna anser att omställningspensionen skall återställas från sex månader till ett år fr.o.m. år 2001 och att inkomstprövningen vid beräkning av änkepension slopas. Vidare föreslås att innehav av fritidsfastighet inte skall räknas med i inkomsten vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer. För att förbättra de sämst ställda pensionärernas ekonomi föreslår Kristdemokraterna ett höjt pensionstillskott med 100 kronor per månad åren 2001 och 2002.

Kristdemokraterna föreslår i motion Fi13 yrkande 3 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 1 170 miljoner kronor för år 2001, med 1 229 miljoner kronor för år 2002 samt med 764 miljoner kronor för år 2003.

Centerpartiet

Centerpartiet föreslår en höjning av pensionstillskottet med 3 000 kronor om året i stället för regeringens förslag till ändringar av BTP. Omställningspensionen bör vidare utgå under tolv månader.

Centerpartiet föreslår i motion Fi14 yrkande 17 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 450 miljoner kronor för år 2001, med 454 miljoner kronor för år 2002 samt med 403 miljoner kronor för år 2003.

Folkpartiet anser att inkomstprövningen av änkepensionerna måste tas bort och att tiden för omställningspensionen bör förlängas till tolv månader.

Folkpartiet föreslår i motion Fi15 yrkande 6 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 735 miljoner kronor för år 2001, med 794 miljoner kronor för år 2002 samt med 799 miljoner kronor för år 2003.

Utskottet

Förslag till preliminär ram för åren 2001, 2002 och 2003, miljoner kronor

År	Regeringen	m	v	kd	c	fp	mp
2001	34 164	+ 400	–	+ 1 170	+ 450	+ 735	–
2002	33 746	+ 460	–	+ 1 229	+ 454	+ 794	–
2003	33 386	+ 490	–	+ 764	+ 403	+ 799	–

Utskottet välkomnar regeringens satsning på totalt 1 100 miljoner kronor under utgiftsområdet för att förbättra för pensionärer med låga inkomster. Utskottet anser också i likhet med regeringen att den nuvarande höjningen av pensionstillskottet med 1,4 procentenheter skall kunna permanentas. Regeringen avser vidare att i budgetpropositionen för 2001 föreslå att gränsen för skälig levnadsnivå i det särskilda bostadstillägget, som t.o.m. november 2000 är 123,4 procent av prisbasbeloppet, höjs till 128 procent av prisbasbeloppet. Också de aviserade förslagen till ändringar i BTP ser utskottet positivt på.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till preliminära ramar för utgiftsområdet för budgetåren 2001, 2002 och 2003 samt avstyrker motionerna Fi12, Fi13, Fi14 och Fi15. Utskottet avstyrker också motion Fi17.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Propositionen

Utgiftsområdet omfattar statens ekonomiska stöd till barnfamiljer. För år 2000 uppgår anvisade medel enligt statsbudgeten till 44,8 miljarder kronor. Stödet utgörs av allmänna barnbidrag 18,8 miljarder kronor, föräldraförsäkring inklusive havandeskapspenning 16,9 miljarder kronor, underhållsstöd 2,7 miljarder kronor, bidrag till kostnader för internationella adoptioner 20 miljoner kronor, folkpension och ATP i form av barnpension 1,0 miljard kronor, vårdbidrag för funktionshindrade barn 2,0 miljarder kronor och pensionsrätt för barnår 3,2 miljarder kronor.

Regeringen föreslår en preliminär beräkning av ramen för utgiftsområdet för år 2001 till 48 172 miljoner kronor, för år 2002 till 49 639 miljoner kronor samt för år 2003 till 50 400 miljoner kronor.

I propositionen anges att regeringen avser att föreslå att barnbidraget skall höjas med 100 kronor per barn och månad fr.o.m. den 1 januari 2001. Flerbarnstillägget höjs i motsvarande mån.

Regeringen har tillkallat en särskild utredare med uppgift att göra en analys av de samlade effekterna av de allmänna barnbidragen, underhållsstödet och bostadsbidraget till barnfamiljer. Syftet med analysen är att undersöka vilka möjligheter det finns att inom ramen för den generella välfärdspolitik, med bibehållen eller ökad fördelningspolitisk träffsäkerhet, på ett mer effektivt sätt stödja barnfamiljerna. Förslag skall kunna presenteras i budgetpropositionen för 2002.

Regeringen anger i propositionen att förslag till utgiftsbegränsande åtgärder inom underhållsstödet skall kunna lämnas i budgetpropositionen för 2001.

När det gäller föräldraförsäkringen avser regeringen att föreslå förlängning av denna med 30 dagar fr.o.m. den 1 januari 2002 till sammanlagt 480 dagar varav 390 dagar med sjukpenninggrundande inkomst. Inom ramen för den förlängda föräldraförsäkringen kommer sammanlagt 60 dagar med ersättning motsvarande föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst att vara reserverade för mamman respektive pappan.

Motionerna

Moderaterna

Moderaterna vill öka möjligheten för föräldrar att mer fritt disponera de skattepengar som i dag används för att stödja barnfamiljerna på olika sätt. Moderaterna föreslår därför att en barnomsorgsavgift införs. Vidare bör avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader införas.

I stället för en höjning av barnbidraget föreslår Moderaterna att ett extra grundavdrag på 10 000 kronor per barn och år införs.

Moderaterna avvisar regeringens förslag till en extra månad i föräldraförsäkringen eftersom detta ytterligare bidrar till ett system där alla tvingas göra på samma sätt. Moderaterna anser att kompensationsnivån i föräldraförsäkringen skall vara 75 %. De förändringar av beräkningen av SGI som föreslås av Moderaterna under utgiftsområde 10 påverkar också föräldraförsäkringen. Vidare föreslås att ensamstående mödrar bör kunna överlåta de tio "pappadagarna" i samband med barns födelse, till någon annan än pappan.

Genom en reformering av underhållsstödet skall utgifterna härför minska med 400 miljoner kronor per år.

Moderaterna föreslår i motion Fi12 yrkande 6 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 126 miljoner kronor för år 2001 och minskas med 764 miljoner kronor för år 2002 samt med 794 miljoner kronor för år 2003.

I motion Fi12 yrkande 19 begärs ett tillkännagivande om behovet av en politik som gör det lättare att förena arbete och familj.

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna hävdar familjens rätt att avgöra barnomsorgsform inklusive egen omsorg i hemmet. Ett vårdnadsbidrag på 4 000 kronor per månad bör därför införas från den 1 juli 2001. Vårdnadsbidraget skall gälla från den dag barnet fyller ett år, varför de 90 garantidagarna i föräldraförsäkringen kan slopas. Från och med år 2003 byggs vårdnadsbidraget ut så att föräldrar till alla 3–6-åringar får ett belopp motsvarande 360 dagar som kan användas fritt under den fyraårsperiod som barnet är fyllda tre men inte sju år. Brutto-kostnaden för denna reform är 5 000 miljoner kronor och finansieras bl.a. genom slopandet av garantidagarna i föräldraförsäkringen och en reglering enligt finansieringsprincipen av statsbidraget till kommunerna som erhåller skatte- och avgiftsintäkter samt avlastas vissa kostnader genom reformen. Kristdemokraterna avvisar regeringens förslag till en extra mamma/ pappamånad. En avdragsrätt på maximalt 4 000 kronor per månad för styrkta barnomsorgskostnader för alla barn mellan ett och tre år skall genomföras.

Vidare anser Kristdemokraterna att kontaktdagarna i föräldraförsäkringen skall återinföras (två per år upp till tolv års ålder) och att garantinivån i föräldraförsäkringen skall höjas från 60 kronor till 120 kronor per dag.

Kristdemokraterna förordar en modell med ett allmänt barnbidrag på 850 kronor per barn och månad år 2001 respektive 925 kronor åren 2002 och 2003 samtidigt som medel förs över till den barnrelaterade delen i bostadsbidraget. Det innebär i praktiken att de som bäst behöver det får ett höjt barnrelaterat bostadsbidrag med ca 300 kronor per månad.

Kristdemokraterna anser vidare att adoptionsbidraget för internationella adoptioner höjs från 24 000 kronor till 50 000 kronor. På motsvarande sätt som inom utgiftsområde 10 föreslås ett nytt beräkningssätt för SGI, vilket innebär att utgifterna för föräldraförsäkringen kan minskas.

Kristdemokraterna föreslår i motion Fi13 yrkande 3 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 1 221 miljoner kronor för år 2001 samt i förhållande till regeringens förslag ökas med 2 334 miljoner kronor för år 2002 och med 4 364 miljoner kronor för år 2003.

I motion Fi13 yrkande 9 begär Kristdemokraterna förslag till en familjepolitisk reform i enlighet härmed.

Centerpartiet

Centerpartiet vill förnya familjestödet så att det utgår från barnens och familjernas behov genom att införa ett barnkonto som föräldrarna kan disponera fritt under barnets förskoleår. Föräldrarna kan t.ex. minska sin arbetstid, delta i förskolans aktiviteter eller köpa omsorgstjänster. Centerpartiet vill också höja garantibeloppet i föräldrapenningen från 60 till 150 kronor per dag från år 2001. Rätt till avdrag för styrkta barnomsorgskostnader bör införas. Slutligen avvisar Centerpartiet regeringens förslag om en extra mamma/pappamånad.

Centerpartiet föreslår i motion Fi14 yrkande 17 att ramen ökas i förhållande till regeringens förslag med 1 000 miljoner kronor för år 2001 samt med 3 900 miljoner kronor för vardera året 2002 och 2003.

I motion Fi14 yrkande 6 begär Centerpartiet förslag till en familjepolitisk reform i enlighet härmed.

Folkpartiet

Folkpartiet avsätter 4,9 miljarder kronor för att införa ett barnkonto som skall kunna användas fritt under förskoleåldern. Fullt utbyggt skall barnkontot omfatta 60 000 kronor per barn och uttag skall vara obeskattade. Folkpartiet menar att detta tillsammans med en väl utbyggd barnomsorg, allmän förskola, kommunal barnomsorgspeng för reell valfrihet i barnomsorgen samt enhetliga taxor utgör en liberal familjepolitik för barnen, jämställdheten och valfriheten. Folkpartiet avvisar regeringens förslag om en extra månad i föräldraförsäkringen och anser att ersättningen i den befintliga pappamånaden skall höjas.

Folkpartiet föreslår i motion Fi15 yrkande 6 att ramen minskas i förhållande till regeringens förslag med 2 610 miljoner kronor för år 2001 samt ökas med 1 255 miljoner kronor för år 2002 och med 1 220 miljoner kronor för år 2003.

Utskottet

Förslag till preliminär ram för åren 2001, 2002 och 2003, miljoner kronor

År	Regeringen	m	v	kd	c	fp	mp
2001	48 172	+ 126	–	-1 221	+ 1 000	- 2 610	–
2002	49 639	- 764	–	+ 2 334	+ 3 900	+ 1 255	–
2003	50 400	- 794	–	+ 4 364	+ 3 900	+ 1 220	–

Under senare tid har riksdagen beslutat om flera förbättringar vad avser det ekonomiska stödet till barnfamiljer. Ersättningsnivån i föräldraförsäkringen har höjts från 75 % till 80 %. De allmänna barnbidragen har höjts och flerbarnstillägget har återinförts. Regeringen avser som framgått att föreslå ytterligare höjning av barnbidragen fr.o.m. nästa år.

Vad gäller partiernas alternativa sakförslag har dessa även inom detta utgiftsområde tidigare behandlats av utskottet och avvisats (se bet. 1999/2000:SfU1). Utskottet har därvid bl.a. uttalat att införande av ett vårdnadsbidrag vore ett steg i fel riktning från jämställdhetssynpunkt samt ställt sig positivt till en höjning av barnbidragen och framhållit att det kommer att innebära en behövlig förstärkning av barnfamiljernas ekonomi. När det gäller en höjning av adoptionsbidraget har utskottet i betänkande 1999/2000:SfU1 ansett det befogat att belysa kostnaderna för utländska adoptioner och att en höjning av adoptionsbidraget bör anstå i avvaktan härpå. Statsrådet Ingela Thalén har den 12 april i år i svar på en fråga av Owe Hellberg (v) om adoptioner uttalat att det är angeläget att adoptionsbidraget har en sådan nivå att det är möjligt även för människor med begränsade ekonomiska möjligheter att adoptera och att frågan om adoptionsbidragets storlek kommer att be-

handlas i budgetpropositionen för 2001. Vad gäller förslag om att ensamstående mödrar bör kunna överlåta de tio "pappadagarna" i samband med barns födelse, till någon annan än pappan har statsrådet Ingela Thalén i samband med debatten den 14 december 1999 om budgeten för 2000 anfört att hon avser att låta se över om de tio pappadagarna skall kunna överlåtas till en vän eller till en släkting, en översyn som lämpligen skulle kunna ske i samband med den översyn av den tillfälliga föräldrapenningen som pågår inom Socialdepartementet. Utskottet anser att översynen bör avvaktas.

Eftersom barnbidraget med dess omfördelade effekter och stora träffsäkerhet är en viktig del av stödet till barnfamiljerna ser utskottet särskilt positivt på det aviserade förslaget om en höjning av barnbidraget. Vidare välkomnar utskottet den aviserade förlängningen av föräldraförsäkringen från den 1 januari 2002, innefattande en extra mamma/pappamånad.

Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till preliminära ramar för utgiftsområdet för budgetåren 2001, 2002 och 2003 och avstyrker motionerna Fi12, Fi13, Fi14 och Fi15.

Utskottet avstyrker också motionerna Fi12 yrkande 19, Fi13 yrkande 9 och Fi14 yrkande 6.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten

Propositionen

Utgifterna omfattar ålderspension i form av allmän tilläggspension (ATP) och ålderspension i form av folkpension till pensionärer som även uppbär ATP.

I propositionen beräknas utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten till 144 686 miljoner kronor för budgetåret 2001, till 151 337 miljoner kronor för budgetåret 2002 och till 158 364 miljoner kronor för budgetåret 2003.

Enligt propositionen är de utgiftsbestämmande faktorerna antalet pensionärer med ATP (ca 85 % av samtliga ålderspensionärer), deras genomsnittliga antal ATP-poäng samt storleken på prisbasbeloppet. Antalet pensionärer ökar för närvarande i måttlig takt, med ca 0,5 % per år. De för närvarande mest betydelsefulla faktorerna för utgiftsutvecklingen är i stället prisbasbeloppets utveckling samt utvecklingen av den genomsnittliga ATP-nivån. Utgiftsutvecklingen kommer även att påverkas av att den bosättningsbaserade delen av folkpensionen till den som uppbär ATP och som i dag utbetalas från AP-fonden år 2003 kommer att överföras till utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom. Vidare kommer pensionerna fr.o.m. år 2002 att räknas upp med det nya pensionssystemets inkomstindexering i stället för ATP-systemets prisindexering.

Av propositionen framgår att regeringen i maj 2000 avser att lägga fram ett förslag till slutlig utformning av den automatiska balanseringsmekanism som kommer att utgöra en integrerad del av det reformerade ålderspensionssystemet.

Utskottet

Utgifterna för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten skall rymmas inom det statliga utgiftstaket. Utskottet har inget att erinra mot regeringens beräkningar för ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten för budgetåren 2001–2003.

Socialavgifter

Socialavgifter betalas enligt lagen (1981:691) om socialavgifter (SAL) i form av arbetsgivaravgifter och egenavgifter. År 2000 utgår arbetsgivaravgifter med 29,83 procent av avgiftsunderlaget och egenavgifter med 28,02 procent.

Utvecklingen av intäkterna beror i huvudsak på hur timlön och sysselsättning samt inkomst av näringsverksamhet utvecklas. Åren 2001 och 2002 ökar intäkterna av socialavgifter inklusive särskild löneskatt med 3,2 och 4,9 miljarder kronor jämfört med beräkningen i budgetpropositionen för 2000.

Enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift skall den som har inkomst av anställning eller annat förvärvsarbete under år 2000 betala allmän pensionsavgift med 7 % av avgiftsunderlaget. Avgiften, som beräknas på inkomster som inte överstiger 8,07 gånger det förhöjda prisbasbeloppet, är avdragsgill vid taxeringen.

Sedan den 1 januari 1998 gäller enligt 2 kap. 5 a § SAL att en arbetsgivare vid beräkning av arbetsgivaravgifter varje månad får göra avdrag med 5 % av avgiftsunderlaget, dock högst 3 550 kronor (motsvarar en årlig lönesumma på 852 000 kronor). Vid beräkningen av egenavgifter får avdrag göras med 5 % av avgiftsunderlaget, dock högst med 9 000 kronor per år (motsvarar en årlig lönesumma på 180 000 kronor). Om flera arbetsgivare ingår tillsammans i en koncern, skall de anses som en arbetsgivare. Avdraget skall i sådana fall i första hand göras av moderföretaget. Om avdraget inte kan utnyttjas av moderföretaget får det utnyttjas av dotterföretagen i den ordning som moderföretaget bestämmer.

Motioner

Kristdemokraterna

Kristdemokraterna begär i motion Fi13 yrkande 6 att riksdagen godkänner de skatte- och inkomstförändringar som föreslås i motionen som riktlinjer för regeringens budgetarbete. Arbetsgivaravgifterna bör enligt Kristdemokraterna sänkas med tio procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kronor per år. För egenföretagare ökas den nedsättningsberättigade lönesumman till 250 000 kronor per år. Förslaget skall gälla alla företag, men gynnar främst småföretagen. De företag som i dag tvekar om de skall våga nyanställa får enligt Kristdemokraterna med detta förslag klart förbättrade möjligheter att våga satsa på utveckling och nyanställningar. Kristdemokraternas förslag om ytterligare en karenssdag ger en minskning av arbetsgivarnas sjuklönekostnader varför arbetsgivaravgifterna bör höjas i motsvarande mån.

Centerpartiet

Centerpartiet begär i motion Fi14 yrkande 18 ett tillkännagivande om skattepolitikens inriktning. Centerpartiet föreslår sänkta arbetsgivaravgifter med störst sänkning för småföretagen, i enlighet med den metod som infördes under förra mandatperioden. Med anledning av att Centerpartiet föreslår en förlängd sjuklöneperiod inom offentliga sektorn bör arbetsgivaravgiften för arbetsgivare inom den offentliga sektorn dessutom sänkas med 0,7 procentenheter.

Folkpartiet

I syfte att stimulera en uthållig tillväxt inom privata tjänstesektorn föreslår Folkpartiet i motion Fi15 yrkande 9 ett tillkännagivande om sänkta arbetsgivaravgifter inom denna sektor. Som ett led i en ny och bättre regionalpolitik föreslår Folkpartiet dessutom sänkta arbetsgivaravgifter i hela landet.

Utskottet

På förslag av utskottet har Riksdagens revisorer genomfört en förstudie av effekterna av den 5-procentiga nedsättningen av arbetsgivar- och egenavgifterna som infördes den 1 januari 1997. I förstudien Nedsättning av socialavgifter – konkurrens- och sysselsättningseffekter (1999/2000:16), som har redovisats den 10 februari 2000, anges att det är motiverat att granska vilka sysselsättningseffekter nedsättningen av socialavgifterna lett till samt vissa andra frågor.

Utskottet är inte berett att tillstyrka ytterligare sänkta arbetsgivar- och egenavgifter. Motionsförslag om förlängd sjuklöneperiod för offentliga arbetsgivare har dessutom avstyrkts ovan under utgiftsområde 10. Utskottet avstyrker motionerna Fi13 yrkande 6, Fi14 yrkande 18 och Fi15 yrkande 9.

Stockholm den 11 maj 2000

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Berit Andnor

I beslutet har deltagit: Berit Andnor (s), Bo Könberg (fp), Maud Björnemalm (s), Anita Jönsson (s), Ulla Hoffmann (v), Rose-Marie Frebran (kd), Cecilia Magnusson (m), Mariann Ytterberg (s), Gustaf von Essen (m), Lennart Klockare (s), Göran Lindblad (m), Kerstin-Maria Stalin (mp), Birgitta Carlsson (c), Mona Berglund Nilsson (s), Margareta Cederfelt (m), Claes Stockhaus (v) och Magda Ayoub (kd).

Avvikande meningar

1. Cecilia Magnusson, Gustaf von Essen, Göran Lindblad och Margareta Cederfelt (alla m) anser att utskottets yttrande i nedan angivna avseenden bort ha följande lydelse:

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utskottet anser att förslaget om att anslå budgetmedel till vissa bostadsområden i ett antal kommuner är felaktigt. I stället bör andra möjligheter prövas, som innebär en mindre belastning på statsbudgeten. Den viktigaste uppgiften är att göra det svenska samhället så öppet att en ökad social rörlighet blir möjlig. Enligt utskottets mening skulle en avreglering av bl.a. bostadsmarknaden och arbetsmarknaden medföra positiva effekter för integrationsarbetet.

Utskottet anser att asylsökande skall få en snabb och grundlig behandling av sina ärenden för att inte fastna i vanmakt och passivisering. Invandrarverkets resurser föreslås därför förstärkas med 20 miljoner kronor och Integrationsverkets anslag minskas i motsvarande grad.

Utskottet föreslår med anledning av motion Fi12 yrkande 6 att den preliminära ramen för utgiftsområde 8 i förhållande till regeringens förslag minskas med 673 miljoner kronor för år 2001, med 225 miljoner kronor för år 2002 samt med 339 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Kompensationsnivån i sjukförsäkringen bör enligt utskottets mening vara 75 % av SGI. Vidare bör ytterligare en karenssdag införas i sjukförsäkringen senast från den 1 januari 2001. Beräkningen av SGI bör ändras så att den beräknas på ett medelvärde av de senaste 24 månadernas inkomst och räknas upp med basbeloppet.

En stor del av ökningen av sjukskrivningarna återfinns inom den offentliga sektorn. Utskottet anser att genom att införa privata alternativ till verksamheten inom den offentliga sektorn ökas valmöjligheterna för personalen vilket bidrar till att minska sjukskrivningarna. Det är också viktigt med en snabb rehabilitering. Enligt utskottets mening bör det finnas en huvudman med finansiellt ansvar och möjlighet att upphandla rehabilitering på annat håll än det egna landstinget. Utskottet anser att resurser måste tillföras för att förbättra rehabiliteringen.

Kostnader till följd av trafikolyckor bör enligt utskottets mening bekostas via den obligatoriska trafikförsäkringen. Vidare påverkas de offentliga utgifterna av en ny arbetsskadeförsäkring.

Utskottet föreslår, med anledning av motion Fi12 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 10 i förhållande till regeringens förslag minskas med 10 440 miljoner kronor för år 2001, med 12 810 miljoner kronor för år 2002 samt med 15 350 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utskottet anser att utformningen av BTP har verkat kostnadsdrivande på framför allt kommunernas hyressättning varför utskottet avvisar den före-

slagna höjningen av bostadstillägget. Vidare anser utskottet att den skäligen levnadsnivån i SBTP bör höjas från 122 till 134 procent av prisbasbeloppet.

Vidare bör, enligt utskottets mening, folkpensionerna beräknas på två extra procent av basbeloppet under den kommande sexårsperioden, för dem som var pensionärer under perioden 1993–1998. Detta är en kompensation för den lägre indexuppräknings som gjordes under denna period.

Utskottet anser att nivån i änkepensionerna skall återställas och att behovsprövningen skall slopas. Vidare bör omställningspensionen förlängas till tolv månader. Med bifall till motion Fi17 bör riksdagen göra ett tillkännagivande om detta.

Utskottet föreslår i enlighet med motion Fi12 yrkande 5 att den preliminära ramen för utgiftsområde 11 i förhållande till regeringens förslag ökas med 400 miljoner kronor för år 2001, med 460 miljoner kronor för år 2002 samt med 490 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utskottet vill öka möjligheten för föräldrar att mer fritt disponera de skattepengar som i dag används för att stödja barnfamiljerna på olika sätt. Utskottet anser därför att det bör införas en barnomsorgspeng. Vidare bör enligt utskottets mening avdragsrätt för styrkta barnomsorgskostnader införas.

Ett extra grundavdrag på 10 000 kronor per barn och år bör införas i stället för en höjning av barnbidraget.

Utskottet avvisar regeringens förslag om en extra månad i föräldraförsäkringen eftersom detta ytterligare bidrar till ett system där alla tvingas göra på samma sätt. Utskottet anser också att kompensationsnivån i föräldraförsäkringen skall vara 75 %. De förändringar av beräkningen av SGI som föreslås under utgiftsområde 10 påverkar också föräldraförsäkringen.

Vad gäller förslag om att ensamstående mödrar bör kunna överlåta de tio "pappadagarna" i samband med barns födelse, till någon annan än pappan kan utskottet konstatera att statsrådet Ingela Thalén i samband med debatten den 14 december 1999 om budgeten för 2000 anförde att hon avser att låta se över om de tio pappadagarna skall kunna överlåtas till en vän eller till en släkting, en översyn som lämpligen skulle kunna ske i samband med den översyn av den tillfälliga föräldrapenningen som pågår inom Socialdepartementet. Utskottet anser att en redogörelse av översynen snarast bör ske.

Genom att reformera underhållsstödet bör enligt utskottets mening utgifterna kunna minska med 400 miljoner kronor per år.

Med anledning av motion Fi12 yrkande 19 föreslår utskottet ett tillkännagivande till regeringen om behovet av en politik som gör det lättare att förena arbete och familj enligt det anförda.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi12 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 12 i förhållande till regeringens förslag ökas med 126 miljoner kronor för år 2001 och minskas med 764 miljoner kronor för år 2002 samt med 794 miljoner kronor för år 2003.

2. Rose-Marie Frebran och Magda Ayoub (båda kd) anser att utskottets yttrande i nedan angivna avseenden bort ha följande lydelse:

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utskottet har tidigare ställt sig bakom att statsbidrag har lämnats till vissa kommuner i framför allt storstadsregionerna för att stimulera till insatser i utsatta bostadsområden. Utskottet avvisar emellertid nu projektets förlängning som innebär en ökning av anslaget med 230 miljoner kronor för år 2003. Utskottet avvisar också den höjning av anslaget med 305 miljoner kronor som tidigare aviserats för år 2001.

Regeringen föreslår att 100 miljoner kronor skall anslås för att öka sysselsättningen för invandrare. Enligt utskottets mening bör dessa medel överföras till utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv. Integrationspolitiken bör enligt utskottets uppfattning bedrivas på samma sätt som jämställdhetspolitiken, dvs. genom main streaming. Nyanlända till Sverige bör fritt få välja bostadsort och ges stöd i form av en utvecklingspeng som följer individen. Diskrimineringsombudsmannaämbetet bör förstärkas. Utskottet anser vidare att regeringen i samband med budgetpropositionen för 2001 bör återkomma med förslag om nedläggning av Integrationsverket.

Utskottet föreslår med anledning av motion Fi13 yrkande 3 att den preliminära ramen för utgiftsområde 8 i förhållande till regeringens förslag minskas med 417 miljoner kronor för år 2001, med 107 miljoner kronor för år 2002 och med 337 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Utskottet anser att rehabiliteringsarbetet bör tillföras ytterligare medel. En sådan satsning leder till minskade utgifter för sjukpenning och förtidspensioner. Lägre utgifter för förtidspensioner innebär också en besparing med avseende på den statliga ålderspensionsavgiften. Vidare bör det ske en ökad satsning på socialförsäkringsadministrationen, vilket leder till ökad kvalitet i besluten och bättre kontrollmöjligheter. Det minskar också utgifterna för bl.a. sjukpenning och förtidspensioner.

Utskottet föreslår vidare ett nytt beräkningssätt för SGI som innebär att SGI beräknas på snittinkomsten under de två senaste åren. Skattepliktiga förmåner och semesterersättning skall vara SGI-grundande. Ytterligare en karensdag bör införas i sjukförsäkringen kombinerat med ett högriskskydd på tio dagar per år.

De kostnader för sjukskrivning och rehabilitering som har sin grund i trafikolycksfall bör föras över till trafikförsäkringen. Ett sådant alternativ innebär minskade offentliga utgifter med ca 4 miljarder kronor.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi13 yrkande 3, att den preliminära ramen för utgiftsområde 10 i förhållande till regeringens förslag minskas med 6 655 miljoner kronor för år 2001, med 7 185 miljoner kronor för år 2002 samt med 7 485 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Enligt utskottets mening skall inkomstprövningen vid änkepension avskaffas och omställningspensionen förlängas från dagens sex månader till tolv månader. Vidare skall fritidsfastighet inte medräknas i inkomstprövningen för bostadstillägg till pensionärer.

För att förbättra de sämst ställda pensionärernas ekonomi anser utskottet att pensionstillskottet bör höjas med 100 kronor per månad åren 2001 och 2002.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi13 yrkande 3, att den preliminära ramen för utgiftsområde 11 i förhållande till regeringens förslag ökas med 1 170 miljoner kronor för år 2001, med 1 229 miljoner kronor för år 2002 samt med 764 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Enligt utskottets mening skall familjerna ha rätt att själva välja barnomsorgsform. Ett vårdnadsbidrag på 4 000 kronor per månad bör därför införas från den 1 juli 2001. Vårdnadsbidraget skall gälla från den dag barnet fyller ett år varför de 90 garantidagarna i föräldraförsäkringen kan slopas. Från och med år 2003 byggs vårdnadsbidraget ut så att föräldrar till alla 3–6-åringar får ett belopp motsvarande 360 dagar som kan användas fritt under den fyraårsperiod som barnet är fyllda tre men inte sju år. Bruttokostnaden för denna reform är 5 000 miljoner kronor och finansieras bl.a. genom slopandet av garantidagarna i föräldraförsäkringen och en reglering enligt finansieringsprincipen av statsbidraget till kommunerna som erhåller skatte- och avgiftsintäkter samt avlastas vissa kostnader genom reformen.

Utskottet avvisar regeringens förslag till en extra mamma/pappamånad. En avdragsrätt på maximalt 4 000 kronor per månad för styrkta barnomsorgskostnader för alla barn mellan ett och tre år bör införas.

Vidare anser utskottet att kontaktdagarna i föräldraförsäkringen skall återinföras (två per år upp till tolv års ålder) och att garantinivån i föräldraförsäkringen skall höjas från 60 kronor till 120 kronor per dag.

Utskottet förordar en modell med ett allmänt barnbidrag på 850 kronor per barn och månad år 2001 respektive 925 kronor åren 2002 och 2003 samtidigt som medel förs över till den barnrelaterade delen i bostadsbidraget. Det innebär i praktiken att de som bäst behöver det får ett höjt barnrelaterat bostadsbidrag med ca 300 kronor per månad.

Utskottet anser vidare att adoptionsbidraget för internationella adoptioner bör höjas från 24 000 kronor till 50 000 kronor. På motsvarande sätt som inom utgiftsområde 10 föreslås ett nytt beräkningssätt för SGI, vilket innebär att utgifterna för föräldraförsäkringen kan minskas.

Med anledning av motion Fi13 yrkande 9 föreslår utskottet ett tillkännagivande om att regeringen skall återkomma med förslag till en familjepolitisk reform enligt det anförda.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi13 yrkande 3, att den preliminära ramen för utgiftsområde 12 i förhållande till regeringens förslag minskas med 1 221 miljoner kronor för år 2001 samt i förhållande till regeringens förslag ökas med 2 334 miljoner kronor för år 2002 och med 4 364 miljoner kronor för år 2003.

Socialavgifter

Arbetsgivaravgifterna bör enligt utskottets mening sänkas med tio procentenheter på lönesummor upp till 900 000 kronor per år. För egenföretagare ökas den nedsättningsberättigade lönesumman till 250 000 kronor per år.

Förslaget skall gälla alla företag, men gynnar främst småföretagen. De företag som i dag tvekar om de skall våga nyanställa får enligt utskottet med detta förslag klart förbättrade möjligheter att våga satsa på utveckling och nyanställningar. Utskottet anser att ytterligare en karensdag bör införas. Detta ger en minskning av arbetsgivarnas sjuklönekostnader varför arbetsgivaravgifterna bör höjas i motsvarande mån.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi13 yrkande 6, att riksdagen godkänner detta som riktlinjer för regeringens budgetarbete.

3. Birgitta Carlsson (c) anser att utskottets yttrande i nedan angivna avseenden bort ha följande lydelse:

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utskottet anser att Sverige måste driva en öppen och generös flyktingpolitik. Viktigt är också att asylproceduren förbättras och rättssäkerheten ökar. Enligt utskottets mening bör Utlänningsnämnden avvecklas. Flyktingmottagandet måste moderniseras och effektiviseras. Lösningar som bygger på kontakter mellan nyanlända och människor i det omgivande samhället skall stimuleras. En högre grad av frivilliginsatser, samarbete med frivilligorganisationer och effektiviseringar inom Invandrarverket leder till minskade utgifter.

Utskottet ser med stor oro på den ökade segregationen och menar att integrationspolitiken bör bli en del av tillväxtpolitiken. En stark diskrimineringslagstiftning tillsammans med ett stort lokalt ansvar är enligt utskottets uppfattning en förutsättning för att lösa problemen. Regeringens förslag om att tillföra anslaget 100 miljoner kronor för att öka sysselsättningen bland invandrare avvisas.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi14 yrkande 17, att den preliminära ramen för utgiftsområde 8 i förhållande till regeringens förslag minskas med 223 miljoner kronor för vardera året 2001–2003.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Utskottet förespråkar en övergång från passivt stöd till aktiva insatser. Därför bör 3,3 miljarder kronor föras över från sjukpenningen till rehabiliteringssättning och rehabiliteringsstöd. Projekt enligt FINSAM-modell bör permanentas och 500 miljoner kronor per år satsas på samordning och ökade rehabiliteringsinsatser. Utskottet anser att SGI skall beräknas på historisk inkomst, varmed utgifterna minskar med ca 1 500 miljoner kronor per år. En allmän besparing i socialförsäkringsadministrationen bör genomföras.

Vidare anser utskottet att sjuklöneperioden för arbetsgivare inom den offentliga sektorn bör förlängas till två månader. Härigenom måste arbetsgivarna ta ett större ansvar för arbetsmiljön, vilket kommer att minska sjuktalet. En sänkning av arbetsgivaravgiften görs för att kompensera den ökade kostnaden.

Vad utskottet anfört bör med bifall till motion Fi14 yrkande 4 ges regeringen till känna.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi14 yrkande 17, att den preliminära ramen för utgiftsområde 10 i förhållande till regeringens förslag mins-

kas med 4 230 miljoner kronor för vardera året 2001 och 2002 samt med 5 210 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Enligt utskottets uppfattning bör i stället för de aviserade ändringarna av BTP pensionstillskottet höjas med 3 000 kronor per år. Vidare är omställningspensionens längd om sex månader för kort och bör förlängas till tolv månader.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi14 yrkande 17, att den preliminära ramen för utgiftsområde 11 i förhållande till regeringens förslag ökas med 450 miljoner kronor för år 2001, med 454 miljoner kronor för år 2002 samt med 403 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utskottet anser att familjestödet bör förnyas så att det utgår från barnens och familjernas behov. Ett barnkonto som föräldrarna kan disponera fritt under barnets förskoleår bör införas. Föräldrarna kan t.ex. minska sin arbetstid, delta i förskolans aktiviteter eller köpa omsorgstjänster. Utskottet anser också att garantibeloppet i föräldrapenningen bör höjas från 60 till 150 kronor per dag från år 2001 och att rätt till avdrag för styrkta barnomsorgskostnader bör införas. Utskottet avvisar regeringens förslag om en extra mamma/pappamånad.

Utskottet föreslår att riksdagen med bifall till motion Fi14 yrkande 6 begär att regeringen återkommer med förslag till en familjepolitisk reform enligt det anförda.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi14 yrkande 17, att den preliminära ramen för utgiftsområde 12 i förhållande till regeringens förslag ökas med 1 000 miljoner kronor för år 2001 samt med 3 900 miljoner kronor för vardera året 2002 och 2003.

Socialavgifter

Utskottet förespråkar sänkta arbetsgivaravgifter, med störst sänkning för småföretagen. Utskottet anser att avgifterna under innevarande mandatperiod bör sänkas stegvis. Lönesummegränsen för den 5-procentiga nedsättningen bör först höjas till två miljoner kronor och för egenföretagare till 300 000 kr. Därefter bör sänkningen fortsätta så att den totala nedsättningen uppgår till minst åtta procentenheter. Med anledning av att utskottet föreslår en förlängd sjuklöneperiod inom offentliga sektorn bör arbetsgivaravgifterna för arbetsgivare inom den offentliga sektorn sänkas med 0,7 procentenheter.

Vad utskottet anfört bör med bifall till motion Fi14 yrkande 18 ges regeringen till känna.

4. Bo Könberg (fp) anser att utskottets yttrande i nedan angivna avseenden bort ha följande lydelse:

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Utskottet anser att utvecklingen i vissa utsatta förorter, med hög arbetslöshet och sociala problem, måste brytas. Förändringen kan emellertid bara komma från människor själva, genom att makten över vardagen erövrar. Lokal utveckling kan aldrig, enligt utskottets mening, kommenderas eller planeras uppifrån. Lösningen är jobb och egen försörjning. För detta krävs en förändrad politik för utbildning, arbete och företagande.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi15 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 8 i förhållande till regeringens förslag minskas med 283 miljoner kronor för år 2001, med 200 miljoner kronor för år 2002 samt med 314 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Utskottet förordar en socialförsäkringsreform. Dagens socialförsäkringar (utom föräldraförsäkringen) bör utformas som tre från staten fristående försäkringar: en allmän sjukförsäkring (med förtidspensionen och delar av arbetsskadeförsäkringen), en allmän pensionsförsäkring och en allmän arbetslöshetsförsäkring. Enligt utskottets mening bör FINSAM-samarbete, systemändringar, insatser mot fusk och ökade insatser på rehabilitering ge lägre sjukpenningkostnader. Socialförsäkringsadministrationen bör tillföras 100 miljoner kronor och villkoren för närståendepenningen bör förbättras.

Vidare bör sjukförsäkringens kostnader för trafikolycksfall föras över till trafikförsäkringen. Det rör sig om ett belopp på ca 4 000 miljoner kronor, som för den enskilde motsvaras av en skattesänkning.

Vad utskottet anfört om genomförande av en stor socialförsäkringsreform bör med bifall till motion Fi15 yrkande 16 ges regeringen till känna.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi15 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 10 i förhållande till regeringens förslag minskas med 4 690 miljoner kronor för år 2001, med 5 985 miljoner kronor för år 2002 samt med 6 930 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Utskottet anser att inkomstprövningen av änkepensionerna måste tas bort och att tiden för omställningspensionen bör förlängas till tolv månader.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi15 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 11 i förhållande till regeringens förslag ökas med 735 miljoner kronor för år 2001, med 794 miljoner kronor för år 2002 samt med 799 miljoner kronor för år 2003.

Utgiftsområde 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn

Utskottet anser att ett barnkonto bör införas. Kontot skall kunna användas fritt under förskoleåldern och bör fullt utbyggt omfatta 60 000 kronor per barn och uttag skall vara obeskattade. Enligt utskottets mening kommer detta att tillsammans med en väl utbyggd barnomsorg, allmän förskola, kommunal barnomsorgspeng för reell valfrihet i barnomsorgen samt enhetliga taxor ge en för barnen bra familjepolitik samt öka jämställdheten och valfriheten. Utskottet avvisar regeringens förslag om en extra månad i föräldraförsäkringen och anser att ersättningen i den befintliga pappamånaden skall höjas.

Utskottet föreslår, i enlighet med motion Fi15 yrkande 6, att den preliminära ramen för utgiftsområde 12 i förhållande till regeringens förslag minskas med 2 610 miljoner kronor för år 2001 samt ökas med 1 255 miljoner kronor för år 2002 och med 1 220 miljoner kronor för år 2003.

Socialavgifter

Utskottet anser att det behövs lättnader i beskattningen av företagande, riskkapital, arbete, sparande och investeringar. I syfte att stimulera en uthållig tillväxt inom privata tjänstesektorn anser utskottet att arbetsgivaravgifterna inom denna sektor bör sänkas och som ett led i en ny och bättre regionalpolitik bör arbetsgivaravgifterna sänkas i hela landet.

Vad utskottet anfört bör riksdagen med bifall till motion Fi15 yrkande 9 som sin mening ge regeringen till känna.